

Személyi Lap Kis Erzsébet Nevére

BÉKÉSCSABA község A személyi lap száma
város 13234896
népmozgalmi nyilvántartójától budapesti kerület

Polgári személyi lap
Kis Erzsébet
részére.

1	Azonossági száma:	
2	Szüloanyjának leánykori, családi és utóneve:	<i>Polyák Erzsébet</i>
3	Születésének ideje	<i>1925. máj. 20.</i>
	helye	<i>Békéscsaba</i>
4	Vallása: <i>ap. h. ut.</i>	5 A törvényes rendelkezések szerint zsidónak tekintendő-e? <i>nem</i>
6	Foglalkozása (állása, alkalmaztatása)	<i>munkás</i>
7	Szakképzettsége (tanult mestersége, képesítése)	<i>nincs</i>

557. I. sz.

Ez egy polgári személyi lap Kis Erzsébet nevére, ezen a néven bujkáltam Budapesten, miután megszöktem a békéscsabai gettóból. Ez az én írásom, én töltöttem ki. Az édesapámnak volt nagyon jó barátja Hankó Mátyás. Egy vízvezeték-szerelő, aki szintén szociáldemokrata volt. Ő overallban, vízvezeték-szerelői szerszámokkal bejött hozzánk, a gettóba. Hozott nekünk ilyen biankó személyi igazolványt, ami nem volt fényképes, csak egy ilyen két lapból álló igazolvány volt. És azt mondta, hogy töltsük ki lehetőleg létező személyre. Én már akkor elhatároztam egyébként, hogy megszökök. Ez az irat csak egy nagyon nagy segítség volt, és egy lökés, mert egyszerűen azt

mondtam, hogy én nem hagyom magam kivinni ebből az országból! Mert akkor teljesen bizonytalan lesz az életem. Azt gondoltam, hogy elindulok az oroszok irányába Románia felé. Mondjuk, nem volt olyan rossz az elgondolás, de nem biztos, hogy akkor megmenekültem volna papír meg minden nélkül. Pontosan Nagyvárad felé akartam menni. És ezt meg is kérdeztem a nagybácsimtól, aki a Zsidó Tanácsnak tagja volt. Mert a németek nagyon ügyesen, a zsidókkal, saját magukkal intézték el, intéztették el a deportálásokat, egészen addig, amíg bevagonírozták őket. Ott már ugye nem volt mese, nem számított, hogy valaki a Zsidó Tanács tagja. Én elmentem hozzá, és azt mondtam, elhatároztam, hogy megszökök. Mi az ő véleménye? Nem volt senki más a családban, akihez fordulhattam volna. Azt mondta, ezt okosan teszed, de vigyed a lányomat is! A lánya egy évvel idősebb volt, mint én. Na és így történt, hogy ezeket a biankó lapokat kitöltöttük a sógornőmmel -- aki nyomdában dolgozott, és szintén még kijárhatott emiatt -- a Tevan nyomda dolgozónőinek a nevével, hasonló korúakkal. Így lettem én Kis Erzsébet. Az anyámat és az öcsémet is én szöktettem meg ilyenformán. Ez a Hankó Mátyás nem csak engem, nagyon sok zsidót mentett meg. Ő volt az első, aki megkapta a Jad Vasem kitüntetést, mert egy Izraelben élő békéscsabai intézte el neki, akkor, amikor még itt a Kádár-korszakban ez nem létezett! De tény, hogy nagyon sokan voltak, akik segítettek! Sőt, a későbbiekben még inkább, amikor hallották, hogy elvitték a gettót.